

۱. تا چه قرنی در دوره اسلامی، بخش اعظم منابع و مآخذ مربوط به تاریخ ایران به زبان عربی نوشته شده است؟

الف. تا قرن پنجم قمری   ب. تا قرن دوم قمری   ج. تا قرن سوم قمری   د. تا قرن اول قمری

۲. قدیمی‌ترین اثری که راجع به شرح حال پیغمبر بزرگوار اسلام نگاشته شده و باقی مانده است، عبارت است از:

الف. فتوح ابن اعثم   ب. سیره عبدالملک بن هشام

ج. روضه الاحباب الحسنی   د. روضه الشهداء کاشفی

۳. تاریخ بخارا اثر نرشخی جزء کدام دسته از منابع زیر قرار می‌گیرد؟

الف. کتب فقهی   ب. اخلاقی   ج. محلی   د. کتاب‌های جغرافیایی

۴. از عوامل پیشرفت فن تاریخ نویسی در زمان مغول و تیموریان نیست:

الف. ظهور حادثه عظیم حمله چنگیز و تیمور

ب. علاقه و تشویق ایلخانان به زنده نگاه داشتن اخبار اجداد خود

ج. افزایش حجم بازرگانی مغولان با ممالک مجاور دریای مدیترانه

د. تداوم و استمرار سنت تاریخ نویسی دوره های گذشته

۵. ابن الندیم مؤلف کدام اثر زیر است؟

الف. تاج در سیرت انوشیروان   ب. الفهرست   ج. مزدک نامه   د. آیین نامه

۶. این نویسنده ایرانی که به اتهام مانوی بودن در تنوری سوزانده شد، چندین کتاب از زبان پهلوی به عربی ترجمه کرد:

الف. ابن مقفع   ب. ابن الفوطی   ج. ابن الندیم   د. طبری

۷. این دانشمند برجسته ایرانی که ملتزم رکاب سلطان محمود غزنوی در اغلب جنگ‌هایش بود اثر معروف تحقیق ماللهند را

نگاشته است:

الف. ابوالمعالی   ب. ابوریحان بیرونی   ج. ابوالفرج الاصفهانی   د. ابو عبدالله نیشابوری

۸. این اثر در رأس تمام کتاب‌های تاریخی مربوط به زمان نخستین اسلامی قرار دارد:

الف. فارسنامه   ب. تاریخ طبری   ج. فتوح البلدان   د. تاریخ بلعمی

۹. مؤلف این اثر مربوط به قرن هشتم هجری، مجهول است:

الف. تاریخ بلعمی   ب. تاریخ بیهقی   ج. نظام التواریخ   د. تاریخ سیستان

۱۰. مولانا اولیاء الله آملى مورخ قرن ۸ قمرى، این تاریخ محلى را نگاشته است:

الف. تاریخ رویان   ب. تاریخ طبرستان   ج. تاریخ بخارا   د. تاریخ سیستان

۱۱. اهمیت این اثر نه فقط ذکر رویدادهای سیاسى دوره غزنوى، بلکه در روش کار مؤلف و بی‌طرفی در تنظیم و نقل مطالب است:

الف. تاریخ سیستان   ب. تاریخ مسعودی   ج. تاریخ بیهقی   د. تاریخ بخارا

۱۲. دو اثر ارزشمند «البیان و التبیین» و «التاج فی اخلاق الملوك» اثر این نویسنده پر کار و ادیب عرب قرن دوم هجری قمری است:

الف. جوزجانی   ب. ثعالبی   ج. بیهقی   د. جاحظ

۱۳. این اثر قرن هفتم قمری، یکی از منابع اصلی تاریخ غوریان هند و چگونگی استیلای مغولان بر هند به شمار می‌رود:

الف. طبقات ناصری   ب. جهانگشای جوینی   ج. راحه الصدور   د. تاریخ یعقوبی

۱۴. از قدیمی‌ترین کتاب‌های فارسی موجود در جغرافیای عمومی است که مؤلف آن هم نامعلوم است:

الف. المسالك و الممالك   ب. صورة الارض   ج. حدود العالم من المشرق الى المغرب   د. البلدان

۱۵. این تألیف ارزشمند خواجه رشیدالدین فضل الله درباره حکومت ایلخانان به یک دائره المعارف شبیه است:

الف. مجمع التواریخ سلطانی   ب. جامع التواریخ
ج. تاریخ جهانگشای جوینی   د. زبده التواریخ

۱۶. اولین کتاب معروف فارسی در آداب معاشرت و اخلاق و سیاست ملوک و امیران و وزیران است:

الف. تاریخ طبری   ب. تاریخ بلعمی   ج. تاریخ بیهقی   د. سیاست نامه یا سیرالملوک

۱۷. نجم الدین راوندی مؤلف این اثر قرن ششم قمری است:

الف. راحه الصدور   ب. محاسن آل طاهر و مفاخر خراسان
ج. الانساب   د. التاریخ فی اخبار ولات خراسان

۱۸. مولف مجمع الانساب کیست؟

الف. راوندی   ب. شبانکاره‌ای   ج. شرف الدین علی یزدی   د. شرف الدین نظام شامی

نام درس: شناخت و نقد مبانی و مآخذ تاریخ ایران بعد از اسلام

تعداد سؤال: نسی

زمان امتحان: تستی و تکمیلی

رشته تحصیلی: گرایش: تاریخ

کد درس: ۱۲۲۹۰۴۶

تعداد کل صفحات: ۴

۱۹. این اثر که تألیف مجدد سرگذشت امیر تیمور محسوب می‌شود، شهرت ظفرنامه شامی را تحت الشعاع خود قرار داد:

الف. ملل و النحل شهرستانی

ب. المعجم فی آثار ملوک عجم

ج. ظفرنامه شرف الدین علی یزدی

د. مجمع الانساب

۲۰. این اثر قرن ۶ قمری یکی از منابع مهم در شرح مذاهب و آرا و عقاید اسلامی است که در دوره تیموری به فارسی ترجمه شد:

الف. شعوبیه

ب. ملل و النحل شهرستانی

ج. الکامل ابن اثیر

د. نفثه المصدور

۲۱. «تاریخ الرسل و الملوک» نام دیگر این اثر معروف تاریخ عمومی ایران است و مورد استفاده مورخان پس از خود قرار گرفته است:

الف. تاریخ یعقوبی

ب. تاریخ یمینی

ج. تاریخ مسعودی

د. تاریخ طبری

۲۲. تاریخ طبرستان و رویان و مازندران اثر این مؤلف است:

الف. باقلانی

ب. مسعودی

ج. یعقوبی

د. ظهیرالدین مرعشی

۲۳. امیر عنصرالمعالی این اثر معروف اخلاقی خود به عنوان نصیحت نامه‌ای برای تربیت پسرش تألیف کرده است که در آن اخلاق و رسوم و اوضاع اجتماعی ایران قبل از حمله مغول را می‌شناساند:

الف. تاریخ یمینی

ب. قابوسنامه

ج. سیاست نامه

د. تاریخ طبرستان

۲۴. این اثر قدیمی‌ترین کتابی است که به زبان فارسی و در شرح حال شعرای فارسی زبان در دست است:

الف. لباب الالباب

ب. قابوسنامه

ج. تاریخ بخارا

د. الفرج بعدالشد

۲۵. از منابع فردوسی در نگارش و سرودن شاهنامه است:

الف. خداینامه

ب. شاهنامه ابومنصوری

ج. روایات شفاهی

د. هر سه مورد صحیح است

۲۶. کتاب جغرافیایی و نجومی «آثار البلاد و اخبار العباد» از کدام مؤلف است؟

الف. عمادالدین زکریا قزوینی

ب. کمال الدین عبدالرزاق سمرقندی

ج. سدید الدین محمد عوفی

د. محمد بن ابراهیم

۲۷. «مروج الذهب و معادن الجواهر» از آثار معروف تاریخی و جغرافیایی این نویسنده است:

الف. امیر عنصرالمعالی

ب. مسعودی

ج. یعقوبی

د. گردیزی

۲۸. عنوان کتاب «مقدسی» چیست؟

الف. مجمل التواریخ و القصص

ب. لباب الالباب

ج. احسن التقاسیم فی معرفه الاقالیم

د. جوامع الحکایات

۲۹. از آثار بسیار معروف دوره تیموری است که دنباله تاریخ آن را تا عصر قاجار، رضاقلی خان هدایت به رشته تحریر درآورد:

الف. مطلع السعیدین

ب. عتبه الکتبه

ج. تاریخ بیهق

د. روضه الصفای میرخواند

۳۰. یاقوت حموی یکی از مشهورترین جغرافی دانان اسلامی این اثر خود را که در حکم فرهنگ جغرافیایی شهرها است، به نگارش درآورد:

الف. معجم البلدان

ب. صوره الارض

ج. خزائن العلوم

د. البلدان